

135. Møde.

Lørdagen den 4de Juni 1881, Kl. 1.

Sekretæren, Steffensen, oplæste Protokollen for forrige Møde; denne blev derefter underkrevet.

Anden Viceformand (B. Christensen): Fra 5 Vælgere i Ringkjøbing Amts 4de Valgkreds er modtaget et Supplement til de tidligere Klager over Valget den 24de f. M. i denne Kreds. Det vil blive tilstillet Udvalget for Valgbrevs Prøvelse.

Der er afgivet Betænkning over de tvende Lovforslag om Pensioner og Understøttelser til Entebroning Caroline Amalies og Arveprindsesse Carolines Hofbetjente.

Ændringsforslag til begge disse Lovforslags 2den Behandling indkalbes til Lørdag Middag Kl. 1.

Den eneste Sag paa Dagsordenen var:

Tredie Behandling af Forslag til Finantslov for Finantsaaret fra 1ste April 1881 til 31te Marts 1882.

(2den Behandling findes i Tidenden Sp. 5501 ff.)

Intet Ændringsforslag var stillet.

Lovforslaget som Helhedfattes under Forhandling.

Winther: Grunden til, at jeg har begjæret Ordet, er den, at der allevegne fra rættes det Spørgsmaal til Rigsdagsmænd: Hvad der saafalstte, efterat Sagerne ere gaaede, saaledes som det hidtil har været Tilfældet. Det er en Selvfølge, at det ikke staar i min Magt at give noget Svar derpaa, men imidlertid forekommer det mig, at det er det Rigtigste, at man omtaler denne Sag her i Salen. Det kan meget gerne være, at der kan komme et senere Standpunkt, hvor dette kan ske, men da veed jeg ikke, om jeg kan være tilstede, og derfor er jeg nødtaget til, naar jeg vil udtale mig, at gjøre det nu. Jeg skal for Næsten, da jeg hører, at der ikke er stor Lyft til Diskussion idag, søge at fatte mig saafort, det er mig muligt, for at udtale det, der er mig magtpaaliggende. Det er jo en Nødvendighed, naar man vil bedømme Situationen i dette Dødsblik, at se lidt tilbage og se, hvorledes den er kommen frem, og det staar for mig som en naturlig Følge af den Grundlovsforandring, vi fik i Marts 1866, at det ikke godt kunde blive anderledes. Dengang

†

foregik det Befolkningen, at der var ikke nogen Fare ved at gaa ind paa saadan en Grundlovsforandring; thi man kunde stole paa, at der altid vilde være stor Vængsel efter Imødekommen fra alle Sider, og Forandringen i Rigsdagen vilde ikke være saa stor, som man troede. Der var fort sagt ikke nogen Fare ved denne Grundlovsforandring. Der var dengang Mænd, som havde et Fremsyn, der havde den bestemte Overbevisning, at dette var en Feiltagelse; saaledes vilde det ikke gaa. Jeg skal her nævne Grundtvig og Ischering. Begge disse Mænd vare enige om, at det var en uheldbringende Forandring, der da foregik. Jeg skal ikke her gaa i Detail, men jeg vil blot spørge: Hvad er der frembragt siden Grundlovsforandringen, som har nogen Betydning for Folket i det Hele? Hvad er Grunden til, at der ikke sker Noget, der er nyttigt for den store Del af Befolkningen, og hvad er Grunden til, at Rigsdagsfamlingerne ere lange, skjøndt usrugbare? Det er min Overbevisning, at Grunden til alt dette ligger deri, at vi have faaet indstiftet to Vælgerskift, som ere hinanden diametralt modsatte, og at vi dernæst have Bevæggelser heri Landet, som hver støtte en Betragtning af Sagernes Gang under denne Grundlov, saaledes som de havde tænkt sig, at der burde gaa frem. Den ene af dem er den Bevægelse, som ledes med Konsekvents og — jeg anerkjender — med Dygtighed af dem, der troede, at den nuværende Forsatning vilde kunne bruges, naar blot Folket var vaagent, og det maa man sige til den Mand's Ros, som udtalte dette, før han gav sin Stemme til den forandrede Grundlov, at han gjør Sit til at holde Folket vaagent, og gjør ikke Andet, end hvad han forud har lovet. Der kan være dem, hvem det kan forekomme at være en tom Agitation. Jeg bedømmer det ikke saaledes. Jeg tror, at det er Noget, han skylber Befolkningen, efter som han gav sin Stemme til den forandrede Grundlov. Paa den anden Side have vi en Regjering, som tror at maatte gjøre det klart, at denne Forsatning kan bruges, selv om man ikke vil tage noget synderligt Hensyn til den ene Del af Lovgivningsmagten, nemlig Folkethinget. Den har i flere Aar behersket Stillingen saaledes, at der ikke har kunnet komme noget Nyttigt ud af det, og det har den gjort ved Hjælp af Landsthinget. Der er endnu en tredje Klasse Mænd, som indtage en særegen Stilling efter deres Betragtning af Grundloven, og det er den, som tror, at, da der er et Landsthing og et Folkething, som ere hinanden saameget modsatte, som ere i saa høi Grad forskellige, og da vor Forsatning ikke har noget Middel til Afvejning af de Stridigheder, der kunde opstaa imellem dem, saa er det